

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ**

**ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΓΛ: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΧΡΗΣΤΑΚΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ: ΜΑΡΙΑ ΠΗΓΟΥΝΑΚΗ**

A1. Σύμφωνα με το κείμενο 1 τα παιδιά που είναι έγκλειστα με εισαγγελική εντολή στα νοσοκομεία βιώνουν ιδρυματοποίηση. Το νοσοκομείο είναι ακατάλληλος χώρος για τον ήδη πληγωμένο παιδικό ψυχισμό. Τα παιδιά δεν πάνε σχολείο, δεν απασχολούνται δημιουργικά, ούτε έχουν ατομική φροντίδα. Παράλληλα ο εγκλεισμός των υγιών παιδιών δυσχεραίνει το σύστημα υγείας, καθώς αυτά καταλαμβάνουν κλίνες νοσηλείας. (55 λέξεις)

B1. Η ιδρυματοποίηση έχει βλαπτική επίδραση στον ψυχισμό των παιδιών, καθώς ο εγκλεισμός παραβιάζει πολλά από τα δικαιώματά τους. Συγκεκριμένα, τα παιδιά δεν καλλιεργούνται πνευματικά, αφού δεν πηγαίνουν σχολείο, δεν παίζουν, δεν έχουν ενδιαφέροντα. Συγχρόνως, το ίδρυμα γίνεται τροχοπέδη στην ομαλή κοινωνικοποίηση των παιδιών, τα απομονώνει από το φυσικό περιβάλλον, από τον κοινωνικό περίγυρο, τις φίλιες. Ως αποτέλεσμα, η παιδική ψυχή αλλοτριώνεται, πληγώνεται, αφού στερείται την αγάπη, τη φροντίδα και την προστασία, που τόσο έχει ανάγκη. Επιπροσθέτως, τα ιδρυματοποιημένα παιδιά γίνονται εσωστρεφή, θλιμμένα, χάνουν την ξεγνοιασιά τους, τα κυριεύει ο θυμός, ο οποίος μπορεί να μετατραπεί σε επιθετικότητα, δε χαίρονται, δεν αγαπούν και είναι βέβαιο ότι μελλοντικά θα εξελιχθούν σε θύματα ή και θύτες. Συμπερασματικά, η ιδρυματοποίηση αποτελεί ουσιαστικά απειλή για τα παιδιά και όχι τρόπο αντιμετώπισης των προβλημάτων τους.

B2

α) Ο συγγραφέας στην πρώτη παράγραφο του κειμένου 1, επιλεγεί ως τρόπο πειθούς την επίκληση στη λογική. Τα μέσα πειθούς, που χρησιμοποιεί, είναι **αλήθειες / αριθμητικά στοιχεία** για τα έγκλειστα παιδιά (περισσότερα από 80 παιδιά φιλοξενούνται στα νοσοκομεία...). Επίσης, ο αναγνώστης πληροφορείται τους λόγους του εγκλεισμού με συγκεκριμένα **στατιστικά στοιχεία / ποσοστά** (90% αφορούν..... εξαρτήσεων). Ο συγγραφέας έχει σκοπό να ενημερώσει τον αναγνώστη για το φαινόμενο. Ο αναγνώστης πείθεται, καθώς μαθαίνει στοιχεία τα οποία, πιθανόν, δεν ήξερε για ένα τόσο σοβαρό θέμα. Τα στατιστικά στοιχεία και οι αλήθειες προσδίδουν στα λεγόμενά του εγκυρότητα, αξιοπιστία και αποδεικτική ισχύ, αφού τεκμηριώνει τη θέση του ότι η παραβίαση των δικαιωμάτων των παιδιών είναι εκτεταμένη στις μέρες μας. Επίσης, ο λόγος του αποκτά αντικειμενικότητα, ενώ το ύφος διαμορφώνεται σοβαρό, τυπικό και επίσημο. Συνεπώς, ο συγγραφέας έχει πετύχει το επικοινωνιακό αποτέλεσμα της ενημέρωσης του αναγνώστη, από την πρώτη κιάλας παράγραφο του κειμένου, αφού τον κατατοπίζει ως προς τις διαστάσεις του προβλήματος και εντείνει το ενδιαφέρον του για τη συνέχεια του άρθρου.

β) Ο συγγραφέας του κειμένου 2 επιλέγει στη δεύτερη και τρίτη παράγραφο ως τρόπο πειθούς την επίκληση στο συναίσθημα. Ως μέσο πειθούς, η αφήγηση για το 14χρονο αγόρι προκαλεί το ενδιαφέρον

του αναγνώστη. Πρόκειται για μία αληθινή ιστορία, που μεταφέρει ο συγγραφέας, για να αποκαλύψει το μέγεθος του προβλήματος, αλλά και το ρόλο που διαδραματίζουν στην αντιμετώπιση του, εθελοντικές οργανώσεις, όπως η ΑΡΣΙΣ. Η εκμετάλλευση των παιδιών, μέσα από την ιστορία του 14χρονου, παρουσιάζεται στον αναγνώστη με αληθοφάνεια προκαλώντας του έντονα συναισθήματα, όπως πόνο, θυμό και αγανάκτηση και τον κάνει να συνειδητοποιήσει ότι τέτοια φαινόμενα πραγματώνονται στην καθημερινότητά του. Συνεπώς, το επικοινωνιακό αποτέλεσμα έχει επιτευχθεί με την ευαισθητοποίηση του αναγνώστη.

B3. Σκοπός του κειμένου 1 είναι να ενημερώσει τον αναγνώστη για το πρόβλημα της εκμετάλλευσης των παιδιών ακόμη και από την ίδια την οικογένειά τους. Πρόκειται για ένα άρθρο και οι κειμενικοί δείκτες που αποδεικνύουν τον ενημερωτικό του χαρακτήρα είναι :

Αφόρμηση θέματος από τις πρόσφατες αποκαλύψεις για την “κιβωτό του κόσμου”. Πρόκειται για ένα αληθινό και επίκαιρο γεγονός, που έγινε γνωστό από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης

Αλήθειες/ αριθμητικά στοιχεία, καθώς αναφέρεται στα 80 παιδιά που νοσηλεύονται αυτή τη στιγμή στα παιδιατρικά νοσοκομεία της Αθήνας. Πρόκειται για συγκεκριμένο στοιχείο, εξακριβωμένο, που ενημερώνει τον αναγνώστη για το μέγεθος του προβλήματος

Αναφορά σε στατιστικά στοιχεία/ ποσοστά, όπου μιλάει για το 90% των περιπτώσεων των εγκλεισμών και στις αιτίες που οδήγησαν σε αυτόν. Πρόκειται για στοιχείο έρευνας, που εμβαθύνει στο συγκεκριμένο πρόβλημα.

Αναφορά σε αυθεντία, συγκεκριμένα η Πάτρα Κωλέτση ,ως παιδίατρος στη μονάδα εντατικής θεραπείας του Παίδων Πεντέλης, αναφέρεται σε λεπτομέρειες για τα έγκλειστα παιδιά. Ο αναγνώστης ενημερώνεται, καθώς δεν έχει προσωπική εικόνα για το τι συμβαίνει μέσα στα νοσοκομεία

Παράθεση της θέσης της πανελλήνιας ομοσπονδίας ελευθεροεπαγγελματιών παιδιάτρων. Πρόκειται για επίσημη πηγή, που έχει άμεση σχέση με το θέμα και ενδιαφέρει η άποψή της

Το τρίτο ενικό πρόσωπο οριστικής Ενεστώτα. Ως γλωσσική επιλογή εξασφαλίζει αντικειμενικότητα και βεβαιότητα για όσα παρουσιάζονται στο συγκεκριμένο άρθρο

Τίτλος. Αποτελεί χαρακτηριστικό του άρθρου . Συγκεκριμένα συγκεκριμένα συγκεφαλαιώνει το θέμα του άρθρου και προσελκύει το ενδιαφέρον του αναγνώστη.

Γ. Στο απόσπασμα η ηρωίδα αφηγείται **σε άπληθυντικό πρόσωπο** και ως **ομοδιηγητική αφηγήτρια** τις σκληρές συνθήκες εργασίας παιδιών σε ένα εργαστήριο χαλιών. Η σκληρότητα της ζωής τους αποκαλύπτεται μέσα από την **περιγραφή** του χώρου: τα παιδιά εργάζονταν «κάτω από λαμαρίνες» με «ζέστη το καλοκαίρι και κρύο το χειμώνα». Τα τάζαν ψωμί με «νταχί ή χυλό από φακές». **Η εικόνα** των παιδιών να τρώνε λαίμαργα από πιάτα που ακουμπούσαν στο χώμα αναδεικνύει την εξαθλίωση τους. Η αυστηρή και επιτακτική φωνή της αφεντικίνας σε **ευθύ λόγο** «φτάνει τώρα! φτάνει!» σημαίνει το τέλος του φαγητού και τη μετάβασή τους σε «μία «τούρκικη τουαλέτα πίσω από ένα λερό ύφασμα». Τα «ξεροκέφαλα» παιδιά, τα λιγότερο ικανά και τα πιο αδύναμα, ήταν αλυσοδεμένα. Δεν είχαν καταλάβει ότι για να απελευθερωθούν έπρεπε να δουλεύουν σκληρά. Αυτό τους είχε υποσχεθεί το αφεντικό τους, όταν τους έδινε έναν πίνακα γεμάτο γραμμές, για να σβήσουν προκειμένου να απελευθερωθούν, γραμμές που **παρομοιάζονται** «με τις τρίχες... φοβισμένου ζώου», όπως ο φόβος που αισθάνονταν τα ίδια τα παιδιά. Η ηρωίδα έχει καταλάβει ότι δεν πρόκειται να φύγει ούτε αυτή, ούτε κανένας άλλος από εκεί. Τα παιδιά δε θα γλίτωναν ποτέ από αυτή την εκμετάλλευση.

Τα συναισθήματά μου: θλίψη, οίκτος και φόβος για το μέλλον των παιδιών, θυμός και αγανάκτηση μπροστά στα μαρτύριά τους, για το ότι παιδιά γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης και ο σύγχρονος πολιτισμένος κόσμος παρακολουθεί αδιάφορα το δράμα τους. (222 λέξεις)

Δ.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ = άρθρο (τίτλος, αφόρμηση, πληροφορίες)

ΤΙΤΛΟΣ: ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ, ΕΝΑ ΥΠΑΡΚΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τα στοιχεία που πρόσφατα δημοσιεύτηκαν για την καταπάτηση των δικαιωμάτων των παιδιών καταδεικνύουν ότι πρόκειται για ένα υπαρκτό και μεγάλων διαστάσεων πρόβλημα του σύγχρονου κόσμου. Οι περιπτώσεις εκμετάλλευσης των παιδιών αφορούν πολλούς τομείς της καθημερινής ζωής, τόσο στις υπό ανάπτυξη, όσο και στις λεγόμενες αναπτυγμένες χώρες, σαν τη δική μας. Αποτελεί, λοιπόν, αδιαπραγμάτευτη ανάγκη να εκτεθούν οι περιπτώσεις αυτές, αλλά και να αναζητηθούν τρόποι να συμβάλλουμε κυρίως εμείς οι νέοι άνθρωποι στον περιορισμό του συγκεκριμένου προβλήματος.

ΚΥΡΙΩΣ ΘΕΜΑ

Πρώτο ζητούμενο= σύγχρονες μορφές καταπάτησης των δικαιωμάτων του παιδιού

Πληροφορίες από τα κείμενα αναφοράς

- Έγκλειστα παιδιά με εισαγγελική εντολή σε νοσοκομεία
- Παιδιά-θύματα που επαιτούν στους δρόμους
- Παιδιά εξαρτημένα από ουσίες
- Παιδιά θύματα οικογενειακής εκμετάλλευσης
- Παιδική εργασία σε κάθε μορφής εργαστήρια στις υπό ανάπτυξη χώρες

Γενικότερα

- Παιδιά θύματα, παιδιά στρατιώτες σε εμπόλεμες περιοχές
- Παιδιά πρόσφυγες, παιδιά μετανάστες
- Φτώχεια και πείνα στις υπό ανάπτυξη χώρες
- Στέρηση του δικαιώματος της παιδείας
- Παιδική πορνεία- παιδική πορνογραφία
- Σεξουαλική κακοποίηση
- Σωματική κακοποίηση, βία
- Κακή ποιότητα ζωής (έλλειψη πράσινου, μόλυνση περιβάλλοντος)

Δεύτερο ζητούμενο = προσωπικός, ενεργός ρόλος στην αντιμετώπιση του προβλήματος **(σε α' πληθυντικό πρόσωπο)**

- Ουσιαστική και εμπειριστατωμένη ενημέρωση για τις διαστάσεις του προβλήματος
- Ο νέος οφείλει να καταγγείλει περιπτώσεις, που θεωρεί ότι αποτελούν καταπάτηση των δικαιωμάτων του παιδιού
- Προσωπική βοήθεια σε παιδιά- θύματα
- Έμπρακτες διαμαρτυρίες μέσω διαδικτύου - πορειών
- Άμεση άσκηση πίεσης στους κυβερνώντες μέσω των εκλογών
- Ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης με εκδηλώσεις σχολικές, φοιτητικές.
- Δράσεις συμπάραστασης σε κακοποιημένα παιδιά, που βρίσκονται σε ιδρύματα και δομές

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Συγκεφαλαιώνοντας γίνεται κατανοητό ότι, παρόλη την πρόοδο του πολιτισμού, ανυπεράσπιστα παιδιά πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης, με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους. Είναι πλέον ένα παγκοσμιοποιημένο πρόβλημα κοινωνικής παθογένειας, η ευθύνη του οποίου βαραίνει τόσο τους ιθύνοντες, όσο και τον απλό πολίτη. Κατ' αυτόν τον τρόπο, βαραίνει και κάθε έναν από μας προσωπικά. Υποχρέωση όλων είναι να αντιδράσουμε τόσο δημόσια όσο και ιδιωτικά, για την πρόληψη και γιατί όχι και για την αντιμετώπιση του φαινομένου.



ΑΡΕΙΤΟΛΜΟ

Δάφνη - Αγ. Δημήτριος